

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošlj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivtrsta (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenšil nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Iz šolskega odseka kranjskega deželnege zbora.

Vprašanje učiteljskih plač sili naš de-
želni zbor k resnemu premišljevanju. Dose-
danja zbornična večina si ni nikdar stavila
pred oči dejanski položaj v vsi njegovi res-
nosti. A zdaj je treba resno misliti na re-
šitev najtežjih vprašanj, na saniranje vse de-
želne uprave. Podajemo v sledečem natančno
poročilo, ki nam jasno kaže dejanski polo-
žaj, položaj, ki ga je deslej večina pri-
krivala.

V včrnejši seji je poročal dr. Fer-
jančič v zadevi regulacije učiteljskih plač.

Predlagal je, da se v zmislu nasveta
deželnege šolskega sveta dovolijo 25% ne
draginske doklade, kar iznaša za prihodno
leto 216.000 K, — regulacija pa se odloži
na poznejši čas. Poročevalec priznava, da za
ta izdatek ni pokritja, a meni, da naj
se ta potreščina pokrije začasno s poso-
jilo.

Dr. Susteršič: Pri vseh simpati-
jah za učiteljstvo je vendar vestnemu zastop-
niku ljudstva nemogoče, sprejeti pred-
log poročevalca. Ne da bi nasvetovani na-
višek bil neprimeren. Nasprotno; glede na
važnost učiteljskega poklica bi bil še večji
povišek pravičen. Teda vprašanje ne stoji
samo tako, kaj je pravično, — temuč tudi
tako, kaj dežela zmere prida-
našnjem položaju deželnih
financ.

Nahajamo se v velikanskem de-
ficitu. Za letošnja proračunjeni pri-
manjkljaj deželnege zaklada
472.870 kron, za l. 1906. pa kaže, kakor
se čuje, proračun nad 600.000 kron
primanjkljaja.

Pri tem žalostnem položaju deželnih fi-
nanc mora vesten zastopnik ljudstva odločno
vprašanje staviti: Od kod vzeti po-
kritje za nasvetovani novi
izdatek, ki naj znaša za leto
1906 že 216.000 kron, ki se pa bode
pri naravnem razvoju šolstva od leta do
leta še povešal. O tem treba ven-
dar na jasnem biti, da se gre tu za
trajno obremenitev deželnege
zaklada za najmanj 216.000 K
na leto. In potem ima še slediti defi-
nitivna regulacija, ki gotovo ne
bode mogla nuditi učiteljstvu manj, nego
danes nasvetovani priboljšek.

Tako velike trajne obremenitve deželnih fi-
nanc ni mogoče drugače dovoliti, nego

če se zajedno skrbi za po-
kritje.

Posojilo pa ni nikako pokritje, to je le
gospodarjenje tje v en dan, brez sistema.

Govornik stoji s svojimi somišljeniki
na stališču, ki ga je zavzel v svojem toza-
devnem govoru v zbornični seji v nujnosti
debatiti. To stališče precizuje takole:

Danes naj se dovoli to, kar je ne-
obhodno potrebno takoj dati. Zadosti
naj se najnujnejši potrebi, od-
pomere bedi tam, kjer je najhujša. Naj se
dajo 25 odstotne draginske
doklade rodbinskim očetom.
To dežela zmere in mora zmochi, ne da bi
radi tega treba bilo zvišati davčna
bremena.

Druga etapa bode potem razširjanje
draginske doklade za vse učiteljstvo. To
pa je mogoče lev zvezi s sanira-
njem deželnih financ. Le tako se
bode za nove stroške zajedno ustvarilo
primerne pokritje.

Tretja in zadnja etapa bode potem
definitivna ureditev učiteljskih
plač. To pa se bode zamoglo izvršiti le
zajedno z reorganizacijo na-
šega šolstva, glede katerega se skli-
cuje govornik na svoja izvajanja v zbornici.
Poglavitne točke — glede katerih proglaš-
a „junctim“ — so: Reorganizacija dežel-
nega šolskega sveta in okrajnih šolskih sve-
tov ter službena pragmatika, ki
varuje učitelja pred svojevoljnostjo višje
oblasti.

Govornik se končno obrača proti uto-
pističnim idejam, ki jih je obzirom de-
finitivne vreditve plač razvijal posl. Hri-
bar v zbornici. Ne da bi bilo pretirano, če
bi se učiteljstvo uvrstilo v gmotni položaj
državnih uradnikov 11., 10. in 9. plačilnega
razreda. Nasprotno: govornik je mnenja, da
niti te še ne bi bilo primerno plačilo za
velevažni posel ljudskega učitelja. Toda
utopija je misliti, da bode dežela kdaj
v stanu, izvršiti takoj regulacijo. O tem ne
more biti nikakega dvoma, da dežela
iz svojih moči tega nikdar ne
bode zmogla. Pravična ureditev gmo-
tnega položaja učiteljstva bode mogoča le
s pomočjo države.

Govornik končno povdarja, da se glasi
nujni predlog posl. Hribarja na de-
finitivno ureditev učitelj-
skih plač in da je v ta namen, da se
posvetuje o definitivni ureditvi, izvoljen bil
šolski odsek. Naj se torej šolski odsek loti
dela, ki mu je odkazano. Poslanec Hribar
je v zbornici izjavil, da ima gotov na-
črt za financiranje od njega
nasvetovane regulacije. Go-

vornik pozivlja poslanca Hri-
barja, da ta svoj načrt razode-
ne odseku, — mogoče da se ob-
roki tega načrta najde pot,
ustreči v polni meri trenot-
nim potrebam učiteljstva.

Posl. Hribar pozivlja navzočega fi-
nančnega referenta deželnege odbora, posl.
Grassellija, naj razodene, če so po
dr. Susteršiču podane številke o fi-
nančnem položaju dežele resnične.

Poslanec Grasselli: Vobče
so po dr. Susteršiču navedene številke
pravilne. Proračun deželnege zaklada za l.
1906. kaže **622.000 kron primanj-**
kljaja (tedaj 22.000 kron več, kot je
trdil dr. Susteršič!). Nadeja se pa, da
se ta primanjkljaj efektivno zmanjša,
če se bo gospodarilo naprej v sedanjem ob-
segu t. j. ako deželni zbor le
bode dovoljeval proračunje-
nih izdatkov. **(Primanjkljaj se**
bode torej zmanjšal le za slu-
čaj, da se obstrukcija nada-
ljuje!)

Poslanec Hribar priznava, da
je finančni položaj dežele žalosten.
Vendar se sklicuje na izjavo posl. Gras-
sellija, da se bode proračunjeni primanj-
kljaj bistveno zmanjšal, da torej ni računati,
kakor je storil dr. Susteršič, s pri-
manjkljajem 600.000 kron za l. 1906.

Sicer pa bode itak treba omejevat razne
izdatke. **Akcijo za vodovode treba**
omejiti. (!) Treba je enkrat reči: Do
sem in dalje!

Iz daljih izvajanj govornika pribijemo,
da ni bil v stanu razodeti ni-
kakakega načrta za financiranje regu-
lacije. Povdarjal je le splošno, da **bode**
v ta namen treba povišati do-
klade na direktni in posredni
davek. „O tem ni dvojbe“ — je
vskliknil.

Poslanec Jaklič je za to, da se
stori to, kar je najnujnejše in kar je
tako izvršljivo: draginske do-
klade za rodbinske očete ali za oženjene
učitelje sploh.

Po kratkih opazkah poslancev Dem-
šar, Povše in Košak se še enkrat
oglasil

dr. Susteršič: Poslanec Hribar
računa, da se zniža primanjkljaj za l. 1906.
od 622.000 K na 132.000 K. Finančni re-
ferent Grasselli pa je povedal, da na
to računa le pod pogojem, **če se ob-**
strukcija nadaljuje. Iz tega sledi
jasno, **da je obstrukcija koristna**
za deželne finance, ker bi bil
sicer efektivni primanjkljaj že

danes veliko večji. (Poslanec Gras-
sellija kima pritrdljivo.) Poslanec Hri-
bar pa, ko računi z izdatno manjšim efek-
tivnim primanjkljajem, nego je proračunan,
— **zida na ta način na obstruk-**
cijo. To pa vendar ne gre! Obstrukcija
je moderno orožje političnega boja.
A zidati nanje finančne načrte, upati,
da se obstrukcija nadaljuje in vsled nje
omejijo deželni stroški, — to je nedopustno.
Ravno nasprotno: Upanje nas mora navda-
jati, da se razmere tako izpremenijo, da bode
mogoče priti do povsem normalnega
delovanja deželnege zbora. Z normal-
nimi razmerami moramo računati, če de-
lamo finančne načrte.

Govornik se zaveda, da bode v do-
glednem času njegove stranke
zadela težavna naloga, sani-
rati deželne finance. Zato pa
njegova stranka ne more delovati po načelu
„après nous le déluge“, ne more dovolje-
vati velikih izdatkov, za katere ni pokritja.
Ponavljja, da danes ni nič drugega mogoče,
nego to, kar je on predlagal: 25% dra-
ginske doklade rodbinskim
očetom. Če hoče večina temu pritrčiti,
je prav: potem seta doklada rodbin-
skim očetom lahko nakaže
že od 1. decembra letos dalje.

Ce pa večina tega ne oče, — **potem**
je večina odgovorna, da tudi
tisti, ki so najbolj potrebni, nič
ne dobe. Take zadeve se dajo rešiti le
v sporazumu vseh strank.

Poročevalec dr. Ferjančič
pravi, da je v mučnem položaju. Zago-
varja svoj predlog, ki se strinja z nasve-
tom deželnege šolskega sveta, dokazuje, da
imajo druge dežele višje doklade nego
Kranjska in je za to, **da se povišajo**
deželne doklade.

Vzdržuje svoj predlog.

Predsednik grof Barbo hoče
uvesti glasovanje.

Poslanec Hribar (v formalnem
oziru): Predlagam, da se glasovanje odloži
do prihodnje seje, ki naj bo v petek, da
bode klubom mogoče pesvetovati se.

Dr. Susteršič se pridruži temu
predlogu, ker je treba iskati sporazumljenja,
inače je nevarnost, da niti najpotrebnejši ne
dobe pomoči.

Predsednik grof Barbo ugodi
tej želji in določil, da bode prihodnja seja v
petek popoldne.

Ta seja šolskega odseka nam izpričuje,
kako površno in nepremiš-
ljeno postopa večina našega dež. zbora.
Namesto da bi prišla s finančnim

LISTEK.

„Črtice.“

(Ocena Iv. Balohovih „Črtic“.)

Rim, meseca novembra 1905.

„Vedno jasno“ rimsko nebo se danes
joče, joče se z obilnimi solzami, **ono** pač
ve, da leži tudi v kraljestvu vroče Italije
marsikaj, kar je treba objokavati.

Jaz pa stojim židane volje za svojim
pultom in čestokrat se zasmejem prav iz
srca, ko prebiram „Črtice“, ki so me v teh
oblačnih jesenskih dneh prišle obiskat iz
daljne domovine.

Njih beseda je blaglasna in mehka,
kakor šepetanje ponosne lipe, ki je menda
ponosna zato, da sme stati prav tik cerkve.
Njih slog je živahnotekajoč kakor žuborenje
porednega vaškega potoka, ki teče skozi
travnike in senožeti in česte prestopi tesno
strugo, da se nekoliko pošali z rožami, ki
rastejo ob njem. Samo, da se pošali in pa
da jih nekoliko tudi potrga. In take so tudi
te humoristične črtice. Zabavati hočejo, ali

često nosijo v svojem sladkem daru tudi
zakrit grenek pelin sarkazma in satire. Ivan
Baloh pa je predvsem pisatelj-humorist.

Par potez — nekatera bolj markantna,
druga bolj lahna kakor silhueta — in pred
nami stoje smešni junaki: Gašper Turkelja,
Niko Jug, krčmar Brglez in še drugi. Pi-
satelj ne išče efekta v gorostasno čudno
zvezanih besedah — marveč on vpliva že
s samo situacijo, v katero postavi svoje tipe.

Gašper Turkelja in njegov imenitni
govor. Skoda, ko bi tega ne prebrali; če ne
preje, čez sedem let vse prav pride. Niko
Jug in zaslužni križec.

Ta dva bi morala priti skup, pa nista.
Pa zakaj?

Le berite sami! In krčmar Brglez in
„Martinove goske“, ta črtica je
pa kakor nalašč za novemberske dni, ko
krstijo novo vino. In kakšno ime mu bodo
dali, to bodo povedali oče Brglez sami.

Vsi listni časniki karji pa morajo biti
pisatelju hvaležni za „Povest o dopi-
su“. Bajtarjev Tof s Kačjega vrha je s
svojim odkritosrčnim vzgledom pokazal, kako

ne smes dopisovati v časopise, če hočeš, da
listu koristiš in sebe samega ne osmešiš.
Hvala ti, Bajtarjev Tof, odslej bomo hedili
drugo pot, a danes naj bomo vendar še ne-
koliko bolj gostobesedni

Ivan Baloh je tudi pesniško navdahnjen
pisatelj.

Ste prebrali črtico „Na Ketteje-
vem grobu“? Žel!

Torej veste, da ne lažem. Pa ste rekli,
da je pesnik Kette panteist? Nemara je vča-
sih zapisal kako panteistiško misel, a go-
tovo nesamovoljno: premagala ga je nebeška
lepota božje stvarnice. A tukaj v prijatelj-
skih besedah — in take so gotovo najod-
kritosrčnejše — izraža svoje idealno geslo:

Gluh, mutast bodi in zgovoren,
ponosen bodi in pokoren,
oprezen in brez straha bodi,
ne svet, le vest naj vse presodi.
Rad verjamem, da je pisatelju ta list iz
njegovega albuma najlepši in najljubši.

Balohov humor spremlja pogosto tudi
satira. Ni sicer tako grenka, da bi človek
tako skremžil obraz, a vendar mora zbsti

tako gospodo, ki se v novi elegantni z Du-
naja ali Pariza naročeni obleki pokaže
„Pri maši“, kakor je začrtal pisatelj v ozna-
čeni črtici. Ta ironija! Kako se dobrih srcu
in vendar trpkosti rani.

Med živahne glasove pa zapeje tudi kak
melakord. Že naslovi sami govore in doka-
zujejo: „Revež“, „Brez doma“,
„Brez dela“, „Za kruhom“.

Samo naslovi — in tvorijo cel stavek
— živo sliko, ki jo je izdala med svet ža-
lostna osoda v tisočeri in tisočeri izvodih.
Dan za dnem se vrše novi odtisi in izdaje
in nudijo se ti na vsakem voglu mestnih
kakor kmečkih hiš.

Lepa a tužna je slika „Zadnja sloven-
ska mati“. On vidi, kako se krčijo sloven-
ske meje v tužnem Korotanu in morda tudi
še drugje. Rad bi zabranil, a tatinsko va-
lovje je premočno — in ena „črtica“ pre-
pohlevna, preskromna. Oai pa, ki bi lahko
zabranili so gluhi, mrtvi. Oči imajo, pa ne
vidijo; roke imajo, pa ne delajo.

Kakor biser se med vsemi odlikuje čr-
tica „Za narod“. Da! tako se dan za dnem

na črtom, je meni nič tebi nič hotela tja v en dan obremeniti deželo, četudi je morala vedeti, da to ne gre. Saj je dr. Susteršič že naprej v zbornici povedal, da treba poznati finančni učinek in pa dobiti pokritje. Če večini vprašanje učiteljskega gmetnega položaja ni le agitacijsko sredstvo, temveč če resno hočeta položaj zboljšati, potem je njena dolžnost, priti s konkretnim predlogom o pokritju tozadevne potrebščine. Sicer vestni poslanci ljudstva ne morejo drugače, nego ustaviti se z vsemi silami! Saj mora vendar končno ljudstvo potrebščine pokriti v obliki deželnih doklad! Pokritja iskati pa ni stvar opozicije, temveč večine.

Večina dež. zbora in šolskega odseka je tako včeraj celo akcijo spravila v največjo nevarnost.

K sreči je posl. Hribar še pravočasno izpoznal opasnost položaja. Upamo, da se do prihodnjč ustvari jasen položaj, ki omogoči rešiti, kar se rešitida!

Najzanimivejši rezultat včerajšnje seje šolskega odseka je pa bil ta, da se je obstrukcija od liberalne strani naravnost glorificirala kot dobrotnica deželnih financ. Doslej se je ed te strani vedno trdilo, da obstrukcija žre! Sedaj pa smo izvedeli od najkompetentnejše strani, da se imamo le obstrukciji zahvaliti, ako deželne finance še niso popolnoma uničene!

O tej zanimivosti bomo še marsikaj izpregovorili!

Shod slovenskih visokošolcev v Gradcu.

se je vršil dne 10. t. m. v restavraciji „Zum wilden Mann“ po § 2. Na dnevnem redu je bilo poročilo odbora in 3 referati.

G. phil. M. um (Triglav) je referiral o splošnih razmerah slov. dijaštva v Gradcu. V živih potezih je slikal stanje slovenskega dijača v nemškem Gradcu. Ne samo akademične oblasti in nemški dijak, tudi mesto jim je nasprotno, akoravno pustimo Nemcem vsako leto nad 100.000 kren v Gradcu. Do slovenskih rodbin nima slovenski dijak v Gradcu pravzaprav nobenega dostopa. Žetli bi bilo, da se seznanimo z njimi in da se nekaj ukrene glede ustanovitve otroškega vrtca v Gradcu, katerega je družba sv. Cirila in Metoda že vzela v svoj program. Naša dolžnost je, da družbi v tem oziru gremo na roko. Zastopani smo Slovenci, ki smo cepljeni v tri društva v skupnem odboru. Vzlic temu pa se dogaja, da nastopajo člani tega društva proti članem onega društva nekulturno, kakor bi ne bili vsi Slovenci, kakor bi ne bili vsi narodni. Referatu je sledilo burno odobravanje.

Kot drugi referent nastopi gosp. iur. A. Kramer („Tabor“), ki referira o gmetnem stanju slov. dijaštva v Gradcu. Glede podpore je treba stvar organizirati. Dober bi bil centralen biró v Ljubljani, ki bi imel v evidenci vse javne podpore (štipendije — Ra-

nekateri vesele, drugi žaloste „Za narod“. Nekateri od njega žive — a drugi umirajo zanj. In ta poslednji mement je začrtal pisatelj v lapidarnih in umetniških potezih.

A vi, dragi domoljubi in zlasti ve, iz obraževalna mladeniška društva, delajte za narod! Prinesite kakor pri vsaki, tudi pri tej priliki majhen kamen za zgradbo velikega stebra slovenske prosvete; s tem, da se narečite na ocenjene „Črtice“, ki jim je ves cilj in dobiček le velikodušno delo za „Ciril in Metodovo družbo“. A poleg koristni, boste imeli tudi nekaj umetniškega vžitka.

Jaz pa vidim po naših slovenskih liva-dah še toliko pestrih, svežih, samoraslih rož in na grebenih in slemenih naših nebotičnih gera cvete še toliko alabasterskobelih od nikogar trganih planink in po naših romantičnih skaovjih in čerch teče še mnogo studencev živahnih, zgovernih, novih, izvirnih — — —

Upajmo, da nam Ivan Baloh s svojim spretnim peresom začrta tudi še kaj teh novih, prihodnjih „Črticah“ zvezek II.

Silvin Sardenko.

dogoj itd.) in ki bi stal v zvezi z vsemi slov. podpornimi društvi. Za Gradec specialno polaga novemu odboru slov. graških akademikov na srce, naj skrbijo za to, da se osnuje dijaški pododbor slov. podpernega društva, obstoječ iz zastopnikov vseh treh akad. društev. Ta pododbor ima pri podpornem društvu samo posvetovalen glas. Predno se razdele podpore, ima ta odbor skupno sejo in presoja prošnje vseh petentov.

Tako bodo dobivali le tisti podpore, ki jo zaslužijo. Eksistenčni minimum za Gradec je nar. rad. dij. na shodu v Trstu določilo na 45 K. Referat kateremu je sledila občna pohvala in priznanje je vzbudil dolgo in zanimivo debato posebno glede eks. mini muma.

Kot tretji referent nastopi o. phil. Val. Rožič (Zarja) ki je skušal pogledati na podlagi statistike v bodočnost slov. razumnštva. Slovenci nikakor nimamo preveč inteligence. Visokošolci, ki sedaj študirajo na univerzah bi komaj zadostovali za Kranjsko, ako se vsa mesta pravično razdele. Profesorjev posebno pa matematikov in zgodovinarjev bo kmalu dovolj. Zgodovinarjev imamo baje dovolj za 20 let — seveda če kdo študira iz same ljubezni do te vede, naj študira — a mora biti že posebno navdušen za to, je stvar drugače. Posvetijo se pa naj abiturientje raje drugim strokam (jus, medicina, tehnika, eksp. akad., živinozdravništvo, agromstvo etc.) Pri debati, ki se je vnela, smo čuli marsikatero pikro in očitajočo besedo o naših slovenskih profesorjih. No, če bomo vsi tako idealni, kakor smo jih našlikali, potem blagor ti slovenski narod posebno pa slov. srednješolska mladina! —

Sklenilo se je, da se priredi v kratkem shod slovenskega dijaštva v Gradcu za splošno in enako volivno pravico.

Osebná očitanja, ki so bila na koncu shoda na vrsti, bi bila lahko izostala. Po našem mnenju ne sodijo take reči na take shode. — Sicer pa „duobus litigantibus tertius gaudet“ — hvala za zabavo!

Shod pa je gotovo velikega pomena za graško dijaštvo. Le malo potrpljenja in dobre volje je treba, pa se lahko skupno nastopi. Zato v tem smislu pozdravljamo ta pojav.

„Zarja“.

Konec pasivnega odpora železničarjev.

Uradni komunike iz avlja, da so se že od sebote se vršča pogajanja z zastopniki železniških uslužbencev končala s tem, da so se ti izrekli, da so pripravljeni brzojavno pozvati uslužbence državnih in zasebnih železnic, naj takoj ustavijo svoje gibanje.

Vodja želez. ministrstva je naznanil odredbe uprave drž. železnic, ki bodo, kolikor se tičejo osebja drž. železnic, isto zado-dovoljile za dolgo vrsto let. Te odredbe obsegajo zvišanje plače dninar-jem 1. dec.; zboljšanje plač čuvajem od 1. jan. dalje; avtomatično napredovanje za sluge in poduradnike od 1. jan. dalje; izdatne pomnoženje mest 7. služb. razreda, največ za absolvirane srednješolce; zadosten znesek, da se ustreže željam posebno ozira vrednih uradniških kategorij in pavšale za uniforme za aspirante. Manj nujnim željam se ustreže v teku treh let.

Glede zahtevanih enakih odredb za privatne železnice je podal voditelj želez. ministrstva izjavo, da mora vlada kot čuvateljica prometa skrbeti, da se pasivni odpor tudi na zasebnih železnicah takoj konča.

Nasledki zagrebških demonstracij.

Iz Zagreba, 14. nov.

Včerajšnji in današnji dan je bilo v Zagrebu vse mirno. Straže stoje na večer še zdaj po ulicah. Županovo hišo pa strazi-jo tudi po dnevu. 8 dijakov je obsojenih po 8 dni zapera, dva sta oddana držav-nemu pravdnistvu. Teško s sabljo ranjeni tesarski pomočnik Ljudevik Vuk leži v bolnici ter je malo nade, da ozdravi. Vodstvo redarstva je prevzel previzorično prvi redarstveni podčinovnik, ker je sedanji šef dr. Mihčič odstavljen zato, ker ni precej v početku zadušil demonstracij. Zagreb je zdaj po sedmi uri mrtev, ker morajo biti hišna vrata ob sedmih zaprta in se ne smejo ljudje nikjer sestajati. Otroci in dijaki se ne smejo po sedmih pokazati sami na ulici. Vseučilišče je zaprto in se ne obavljajo tudi ne izpiti niti promocije. Kdaj bode edrpto vseučilišče se še ne ve. Od zdaj se zabranjene tudi skupščine in mani-festacije za splošno in enako volilno pravico, kar je za borbo za to pravico kaj nepovoljno. Sicer bode trpelo mesto škodo tudi v gmetnem pogledu ter so se že go-stilničarji in trgovci radi tega pritožili, ali ne pomaga nič. Na Hrvaškem ne bode še tako hitre politične slobode, a gotovo nikdar, ako ostanemo v tako tesnej zvezi z Ogersko. Mažari pač čuvajo slobodo zase, vsem drugim narodom jo pa kratijo. Koliko hiše in veče demonstracije so imeli že v Budimpešti,

pa niso še nobenkrat uveli tako ostre na-redbe, kakor so jih tukaj v Zagrebu do-mači mažaroni, njihovi semišljeniki.

Prihodnja seja obč. zastopa zagrebškega bo jako burna, ker nekateri obč. svetniki nameravajo ostro nastopiti proti dr. Am-rušu.

Iz hrvaškega sabora.

Iz Zagreba se nam poroča: Hrvaški sabor se je sešel na kratko zasedanje dne 10. novembra. Bana ni bilo v prvi seji; bil je v svatih svojega sina, ki se je oženil s hčerjo enega najbogatejših mažarskih velikašev Benickijev. Zastopal ga je podban Chaorak. V saboru je bilo po navadi mrtvo; opozicija se je oglasila, ko je predsednik priperočal poslancem mirno in trezno raz-pravljanje. „Kakor v Koprivnici“ mu je do-nelo za odgovor, predsednik je opozicije komaj potolažil. Znano je, da je vladni ko-misar v Koprivnici ustavil volitev, ko je videl, da bi dobil dr. Potočnjak večino. Za-grebški veliki župan se je celo izrazil, da se sme proti takim opozicijskim uporabi tudi puška. Khuenov zistem vlada še dandanes na Hrvaškem. Ta ne bode od-stranjen, dokler se opozicija ne zedini ter v složnosti ne izvaja splošne, enake in take volilne pravice. Mažaronskemu saboru je treba pokazati množico, ki to odločno za-hteva in da se ne bo moglo v bodoče tako po domače dobiti mandata in pri tem zanemar-jati potrebe svojih volilcev. — To gotovo tudi že sluti vsaj neki del mažaronske ve-čine, ker imajo prav važne dogovore v svojem klubu. Drugi zopet pripovedujejo, da sedanja ogrska vlada ni zadovoljna z banom, češ, da mažaronska večina stoji še zdaj v rezervi in da ima bivši ban še zdaj svoje prste v hrvaških zadevah. Mogoče je, sicer pa to ni potrebno, duh njegov živi. Sedanja mažaronska večina se le boji, da izgubi pri prihodnjih volitvah svoje man-date, zato skrbi, da se vzdrži stara praksa pri volitvah. Tako je zdaj stanje v hrvaškem saboru. To bi morala opozicija vendar videti ter se zediniti za splošno akcijo vsaj v tem vprašanju. Že prvemu zasedanju je predložen proračun za 1. 1906. Dohodki iz-našajo 23.400.886 K, in sicer 1.093.625 K domačega dohodka in 21.450.000 K tan-gente vseh davkov. Od lani je tangenta večja za 974.475 K. Letos so večje potrebe za bogočastje in uk za 670.406 K, a pri pravosodnem oddelku za 639.835 K; pri političnem oddelku pa je letos manjša po-treba za 335.633 K.

Predložen je tudi načrt zakona, s kate-rim se daje praveslavnim in protestantom mnogo pravic, katere so že uživali, a zdaj se uzakonijo. To postavo so zahtevali po-sebno pravoslavni. Tičejo se pa mnoge izpremembe pri prestopu verskem, zakonu, odgoji otrok iz mešanih zakonov itd. Tudi za 21.000 židov je izdana zakonska osnova glede urejenja njihovih verskih občin. Povsodi, kjer je veliko židov, da morejo vzdr-ževati svojo versko občino, jim je dove-ljeno, si tako osnovati. Vsaka taka občina pa mora imeti svojega poglavarja z odbe-rom in rabinom. Rabin mora biti po pred-pisih izšolan ter znati hrvatski, da mora opravljati svojo službo v hrvatskem jeziku. Sicer so občine neodvisne in le vladi po-dležne.

Iz Zagreba, 14. nov.

Pod utiskom zadnjih demonstracij in zares drakonskega postopka zagrebškega redarstva se je vršila 13. novembra druga sednica hrvaškega sabora. Posebno opozicija je bila vznemirjena, kar se je opazilo po-sebno pri razpravi nujnega predloga glede volitve v Koprivnici. V tej sed-nici je bil prisoten tudi ban. Med raznimi predlogi, je bil tudi predan predlog dr. Franka o splošni in enaki vo-livni pravici. Zahteva se od vlade, da predloži v kratkem postavo o takih vo-litvah. Po našem mnenju bode opozicija le predolgo morala čakati na tako postavo od današnje vlade. Glede tega vprašanja bode treba začeti pač drugačno akcijo in sicer od celokupne opozicije.

Posebno važna je peticija slušateljev šu-marske akademije v Zagrebu, v katerej se zahteva, da se sprejemajo tudi oni v državne službe. Da zdaj ni dobil še nobeden sluša-telj te akademije državne službe, dasi se na tej visoki šoli uči vse po istih propisih ka-kor na ogrskih. Vzrok je to seveda znanje mažarsčine, katero zahtevajo Mažari, a ta zahteva je nepostavna za Hr-vaško. Poslanec dr. Vrbanić zahteva, da se vrši postava, in da se peticija uva-žuje na kar je pristal tudi predstojnik Cha-v-rak, češ, da se mora ta stvar rešiti v kratkem, ker se hrvaška vlada dogovarja z ogrsko ter se zahteva pravičnost v tem vprašanju. Radovedni smo, bode li hrvaška vlada kaj dosegla po svojih dogovorih.

Dr. Frank je predložil peticijo treh hrvaških trgovsko obrtnih zbornic za fi-nancijsko samostalnost Hr-vaške. Govornik se je čvrsto zavzel zato, da hrvaški sabor v tem važnem vprašanju dá svojo izjavo, kar bi bilo pri današnjem političnem položaju velike važnosti, posebno

kar se tiče carinske samostalnosti Hrvaške, toda mažaronska večina je odklonila vsako razpravo, češ, da je že financijsna nagodba odklonjena in da zdaj ni čas za take raz-govore. Peticija je bila seveda zavržena.

Huda razprava se je vršila gle-de nujnega predloga o kopriv-niškeji volitvi. Govoril je poslanec Zagorac. Oddelni predstojnik Cha-v-rak je odgovarjal Zagorcu precej o s o r n o. Opozicija je hudo nasprotovala in odgovarjala o j s t r e t a k o, da je nastala v saboru velika zmešnjava. Predsednik je sejo prekinil, in med tem je mažaronska večina sklenila, da se podeli poslancu Tuškani in dr. Vinkoviću ukor, ker sta ime-novala take činovnike, kakor so bili v Ko-privnici, razbojnik. To pa ta dva poslanca ni nič pomirilo, namreč sta v svojih govo-rih iznovačij prijemala uradnike. Mažaronska večina ni predloga poslanca Zagorca sprejela, ampak ga je zavrgla.

Hrvaški sabor bo baje zboroval do 20. decembra, meseca januarja 1. 1906. bo imel še eno sejo, potem bo pa razpuščen, nove volitve pa bodo meseca februarja

Veliki krvavi izgredi pred nemškim konzulatom v Lvovu.

Poljski vseučiliščniki v Lvovu so pri-redili včeraj zvečer demonstracijo. Dijake so razburila poročila angleških listov, ki so priobčili senačno vest, da je obljubila Nem-cija Rusiji zadušiti poljske nemire ob meji Nemčije, če bi jih ne mogla zadušiti Rusija. Poljski dijaki so imeli včeraj zvečer shod. Po shodu so pa poljski dijaki odkorakali ob 9 uri zvečer v dveh gručah proti nem-skemu konzulatu. Dijaki so nosili baklje in zastave. V poslopju nemškega konzulata v Lvovu so nastanjeni tudi policisti, ki so takoj nastopili proti dijakom in razkropili eno gručo, v kateri so peli dijaki poljske narodne pesmi. A druga gruča se ni pustila kar meni nič tebi nič razkropiti. Demon-stranti so skrbeli, da so imeli kamne, železne kose in podobne v takih okoliščinah obi-čajne stvari, s katerimi so obmetavali hiše, ki stoje v bližini poslopja nemškega kon-zulata v Lvovu. Pobili so mnogo svetilk in šip. Med polici in demonstranti se je nato prišel boj, ker so nameravali izgredniki s silo vdreti pred nemški konzulat. Tako policisti kakor tudi dijaki so streljali iz revolverjev. Ra-njenih je več demonstrantov. Boj pred nemškim konzulatom je trajal približno pol ure. Nato so korakali demonstranti pred Mickie-wiczov spomenik, kjer so nastopali razni govorniki. Množica je vedno bolj naraščala in je poizkusila trikrat vdreti tudi pred ruski konzulat, a so to preprečili poli-cisti. Namestnik je prišel še včeraj zvečer tako k nemškemu kakor tudi k ruskemu konzulu, da sta mu poročala. Lvovsko pre-bivalstvo je grozno razburjeno. Boj se, da se ponové nemiri. Ruski in nemški konzulat so strogo zastražili. Demonstranti so name-ravali s poslopja nemškega konzulata od-straniti nemški državni grb in pomazati poslopje.

Splošna stavka 28. no-vembra!

Strankarsko vodstvo šta-jerskega krščansko social-nega delavstva je izdalo oklic, ki pozivlja delavstvo, naj praznuje 28. novembra. V vseh večjih krajih se vršena ta dan shodi za splošno volivno pravico.

V Brnu napovedane demon-stracije.

Brnske vojaške posadko nameravajo zdatno pomnožiti, ker napovedujejo velike demonstracije socialni demokratje in češki radikalci. Včeraj popoldne je došlo v Brno nekaj bataljonov 93. 81. in 99. pešpolka iz Olomuca, Iglave in Znojma. Včeraj se zbo-rovati pred „Besednim domom“ češki na-rodni delavci, socialni demokratje so pa pri-redili tri shode. Vojaštvo je bilo pripravljeno. Danes bo zastražena deželna hiša, da lahko deželni zbor nemoteno zbora.

Velevlasti proti Turčiji.

„Standard“ poroča, da so izdelane že vse podrobnosti o skupnem nastopu vele-vlasti proti Turčiji. Diplomate vedno bolj sodijo, da nastopi sultan rajši z nasilnimi sredstvi, kakor pa da prepusti velevlastim fi-nančno kontrolo v Makedo-niji, ker se boji za svoje vladarske pravice. Angleško ministrstvo za zunanje stvari namerava nasvetovati velevlastim, da zase-dejo kako turško mesto ob morju, kjer naj zaplenijo tudi carinske dohodke, če Turčija še enkrat stavljen zahtevo za uvedbo fi-nančne reforme v Makedoniji odbije. An-gleži predlagajo o k u p a c i j o S m i r n e, ki je glavno maloazijsko pristanišče za blago. Angleži tudi izjavljajo, da velevlasti ne bodo zadovoljne samo s platenično demonstracijo

brodovja, ker bi tak poizkus le škodoval ugledu velevladi.

Predvčerajšnjim so se posvetovali carigradski zastopniki velevladi, ki se enkrat o skupnem nastopu proti Turčiji. Sultanu pošljejo še en dopis, v katerem mu uradno naznanijo posledice njevega obotavljanja glede Makedonije. Na odgovor turške vlade, ki bo najbrže zopet odbila zahtevo velevladi, nameravajo velevladi blokirati Dardanele. A blokada nikakor ne bo popolna, ker bodo lahko vezili nizozemski, švedski in norveški parniki.

Marsikdo se čudi, da Angleži tako silijo za nastop proti Turčiji, dasi je znano o njih, kako so svoj čas vedno zagovarjali Turčijo. A časi se izpreminjajo in Angleži z njimi. Na Turškem so izpodrinili Nemci malone popolnoma angleške trgovce in od tod jeza Angležev na Turke.

Kriza na Ogrskem.

Včeraj se je posvetoval Fejervary z vladarjem o cesarjevih poveljih, da vpokličejo nad mestne rezerviste pod orožje in pa o grbnem vprašanju. — Nove ogrske grbe in znake vpeljejo že z novim letom. Posebna komisija bo tudi izvedla ogrsko zahtevo o enakopravnosti Ogrske pri diplomatskih zastopstvih. Ogrski gub razobesijo poleg avstrijskega na vseh poslatniških in konzulatnih postopjih, kakor tudi na vseh uradnih spisih, pečatih i. t. d. Vsi diplomatski zastopniki debe mažarske namestnike, če niso sami tudi Mažari. V diplomaciji izvedejo to izpremembo še tekom l. 1906.

Moravski deželni zbor.

V odseku za volivno izpremembo moravskega deželnega zbora je bil sprejet samonemški in glasovi veleposestnikov predlog Skene Fuxov, da se uvede peta kurija. — Danes nameravajo češki poslanci vložiti v moravskem deželnem zboru predlog za uvedbo splošne, enake indirektno volivne pravice.

Industriji proti podpori ljenju železnic.

Klub industrijev je imel včeraj na Dujanju zborovanje, na katerem se je izjavilo, da nasprotujejo podpori ljenju zasebnih železnic, ker nimajo državne železnice moderne organizacije.

Napadi v Turčiji. — Bombni napad v Carigradu.

Neka bolgarska četa je napadla v monastirskem vilajetu pri vasi Verbjan nekega davkarja, ki je v spremstvu orožnikov nosil denar v Monastir. Ubili so davkarja in dva orožnika, vzeli denar in potem pobegnili.

V Carigradu je bila vržena večeraj bomba v mestnem delu Pera. Podrobnosti še niso znane.

Lakota na Japonskem. — Japonce nameravajo naseliti v Koreji in Mandžuriji.

Na Japonskem je grozna lakota. Vladni komisariji, ki so poizvedovali, kaj je povzročilo lakoto, nasvetujejo, naj se strašajoče prebivalstvo naseli v Koreji in Mandžuriji. Japonska vlada najbrže izvrši ta nasvet, ki je za Japonsko tudi jako važen v političnem oziru.

Nemiri in upori v Rusiji.

Napadi na Rusko Poljskem.

Včeraj je bil vržen pekleni stroj v varšavskem predmestju Praga na železničarski bataljon. A stroj se je prepozno razpočil, tako da je bilo razbitih le nekaj šip. V Radomu je povzročila bomba veliko škodo na železniškem skladišču. Na nekem kraju železniške proge v bližini Varšave so pa še pravočasno zasledili, da je bil podkopen in z dinamitom napolnjen žel. nasip.

Vojaški upori.

Uprla se je posadka v sveaborski trdnjavi. V Vladivostoku se je pa uprlo 12.000 vojakov in mornarjev. General Linevič je namreč naznanil, da pred marcem ne odpuste onih rezervistov, ki so v Mandžuriji. Rezervisti so se uprli z orožjem proti vojaštvu, zasedli so več utrdb ob morski strani in groze, da se hočejo braniti s topovi. Tudi na ulicah so bili boji, pri katerih je bilo mnogo oseb ranjenih in ubitih.

Vera Sašulič zopet v Peterburgu.

Med onimi političnimi begunci, ki so se vrnili v Peterburg, je tudi socialna demokratinja Vera Sašulič, ki je napadla pred 28 leti z revolverjem takratnega višjega peterburškega policijskega mojstra Trepeva očeta sedanjega generala Trepeva.

Američani pošljejo svojo križarico v Kronstadt.

Vašingtonska vlada je ukazala, da mora ameriška križarica „Minneapolis“ takoj od-

pluti iz Lizbone v Kronstadt, da ščiti ameriške državljane in izkrci tudi vojaštvo, če bo potrebno.

Witte proti Poljakom.

V Wittejem stanovanju je bil predvčerajšnjim zvečer ministrski svet, ki je trajal do 1 ponoči. Witte je silil na hitro izvršitev vseh izvrševalnih zakonov. Med posvetovanjem je bil cel čas v sosedni sobi Wittejev osebni zdravnik, ker se Wittejevo zdravstveno stanje ni prav nič zboljšalo. V soboto je zaslial Witte poljske zastopnike, ki so želeli, da pojasni vladno stališče nasproti poljskim željam. Sprejel jih je jako osorno in jih užalil. Naznanil jim je točke, ki jih obsega vladna izjava, katero smo priobčili včeraj. Rekel je tudi še, da vlada ne da Poljakom nikakih koncesij, „ker niso zreli zanje“. Jasne je, da želi le mali del revolucionarjev izpremembe. Witte je tudi rekel, da zopet lahko nastopi reakcija. Ko je končal, je rekel, da je s tem končano zaslihanje. Ker so ugovarjali zastopniki Poljakov, je udaril Witte z reko po mizi in rekel: Tako jesklenjeno, kakor sem izjavil. Več poljskih zastopnikov je dobilo vtis, da namerava Witte nastopiti s silo proti Poljakom na Ruskem.

Kavkaz.

V Baku so bili zopet veliki nemiri. Oplenjenih je več judovskih hiš. Vojaštvo je hitro zadušilo nemire, a kljub temu se boje, da izbruhnejo na novo. Posadka ni zelo močna, ker je odkorakalo mnogo vojakov v gorate kraje.

Dnevne novice.

Stara metoda, ki pa nič ne pomaga. Vedeli smo že naprej, da se bo „Narod“ tudi glede dr. Susteršičevega govora poslužil svoje „stare metode“, ki pa vzbuja sedaj le še smeh. „Narod“ v zadregi pred dokazom svojih lažij, tedaj pravi čisto kratko: „Ce komu ni prav, naj nas toži, pa se stvar pri sodnji izkaže“. Zato „Narod“ pravi, da kdor trdi, da dr. Susteršič ni tako govoril, kakor on trdi, ta laže. Mi pa vprašamo: Zakaj tako hrepenenje po ekspenzarih? Dokazite v slovenski javnosti, da je tako govoril, kakor vi trdite. Mi smo po zanesljivih pričah dokazali, da dr. Susteršič ni govoril proti splešni in enaki volivni pravici. Kdor drugače trdi, ta ni le velik lažnik, ampak tudi velik — lopov.

Premeščeni so čč. gg. kapelani Martin Pečarič iz Boštanja v Smihel pri Nov. mestu, Frančišek Vidmar iz Smihela v Boštanj, Josip Podlipnik iz Predoselj v Sent Jernej, Frančišek Kimovec z Bleda v Predoslje, Matej Ahaičič iz Radeč na Bled, Vincencij Cibašek iz Leskovca v Radeče.

„Glasbena Matica“ v Belgradu! Naš dopisnik piše iz Belgrada: Citam v „Slovencu“, da pride v Ljubljano hrv. pevsko društvo „Kolo“ iz Zagreba, da endi koncentrira. Kolikor se spominjam, je napravilo ob neki priliki „Belgrajsko pevsko društvo“ izlet v Ljubljano. Ker v Belgrad še ni došlo nobeno slovensko pevsko društvo, bi priporočal ljubljanskim pevcem, da pridejo kak izlet v Belgrad, kjer bi bili najpristranejšje sprejeti, a pri tem bi bil tudi materialni uspeh na koncertu gotovo, ako ne ravno večji, pa vsaj tolik, kakor bi bili stroški takega izleta. Mi bi v Belgradu vrlo radi videli kot goste vsako slovensko društvo, ki bi pri nas našlo najlepši sprejem. To je tudi pot za medsebojno izpoznavanje, a ko se bomo bolje izpoznali, se bomo tudi bolj ljubili.

Boj za splošno in enako volivno pravico v Trstu. Kakor se nam poroča iz zanesljivega vira, pridejo za dne 28. t. m. v Trst trije bataljoni vojakov iz Pulja in dve vojni ladji. Vlada se boji dne 28. t. m. nemirov, ker je splošno delavstvo sklenilo ta dan praznovati kot manifestacijski praznik za splošno in enako volilno pravico.

Shod nememškega graškega dijaštva. Nememško dijaštvo na vseučilišču v Gradcu, zbrano dne 14. t. m. v restavraciji „Pri divjaku“ je sprejelo soglasno sledeči resoluciji: „1. Nememško dijaštvo o. kr. vseučilišča v Gradcu protestuje kar

najodločneje proti strankarskemu postopanju magnificence g. rektorja, ki je zavrnil njega prošnjo, da bi mu dovelil dverano na vseučilišču, kjer bi zborovalo z dnevnim redom: stališče napram dogodkom na dunajskem vseučilišču — dasi je bil nememškemu dijaštvu dverano v isti namen dovolil in dal tako v nasprotju z dunajsko akademsko oblastjo potube terorizmu nememško nacionalnega dijaštva. 2. Nememško dijaštvo na vseučilišču v Gradcu izraža najiskrenejše simpatije svojim dunajskim kolegom, ki se niso bali postaviti se terorizmu nememško-nacionalnega dijaštva odločno po robu, da branijo svoje pravice in svojo akademsko svobodo“. Italijansko dijaštvo je na zborovanju tako označilo svoje stališče: Mi smo odločno tega mnenja, da nas je magnificenca g. rektor tako razžalil, ko nam je dvakrat odbil prošnjo, da bi bilo edino prav, odgovoriti na njegovo žalitev na akademskih tleh. Samo radi tega smo prišli sem, da ne kršimo edinosti, ker so bile ostale nememške narodnosti vse za zborovanje zunaj univerze.

Učitelji na deželi dobivajo od sladkih liberalcev pisma, v katerih se hvalijo da so stvar že uredili v zadovoljnost učiteljstva in da dobe za to leto vsi učitelji doklade. Kako je pa v resnici s stvarjo, je pa povedal liberalni Peter Grasselli, ko je v šol. odseku dejal, da dež. odbor nima nič denarja torej laži in samohvalal. Kako jih liberalci „vlečejo“, izprevideli bodo učitelji kmalu! To, kar dr. Tavčar in Grasselli za svojo lenobo v dež. odboru vlečeta, bi pa res 30 učiteljem položaj veliko zboljšalo. Brez katoliško-narodnih poslancev bi pa ostali učitelji tudi naprej še reveži, to zdaj sami priznajo.

Kranjski dež. zbor. Danes dopoldne je imel sejo finančni odsek. Do 200 prošenj je bilo razdeljenih raznim poročevalcem. Dalje je odsek odobril brez izpremembe poročilo in dotični zakon glede osuševanja ljublj. barja; poročevalcem je izvoljen dr. Susteršič. Poslanec Povše je poročal o zgradbi železnice Trebnje-St. Janž. — Pri tej priliki poročimo včerajšnje poročilo o govoru gosp. Povšeta, ki je rekel: V Moravčah je geveje meso po 50 kr, v Ljubljani po 68 do 72, prašičje meso v Moravčah po 60, v Ljubljani po 90 kr.

Vdova goriškega župana ne dobi penzije. Goriški dež. odbor je razveljavil sklep goriškega mestnega zbora, ki je sklenil dati vdovi pokojnega goriškega župana Venuttija 2000 kron letne pokojnine.

Hrvaški jezik v dalmatinskem orožništvu. Iz Zadra poročajo, da se vpelje po vseh dalmatinskih orožniških uradnih izključno hrvaški jezik.

Sava je pri Zagrebu tako narastla, da je na nekaterih mestih že prestopila bregove. Iz Sunje poročajo, da je Sava porušila nasip ter se razlila po okolici.

Elektrarna na Reki. Občinski svet na Reki je sklenil postaviti elektrarno z vodno silo za 2 milijona kron s 1500—2000 konjskimi silami.

Sestanek Ss. C. za ljubljansko dekanijo bode prihodnjo sredo, dne 22. t. m. v Preski.

Iz Sore. Izročitev cerkvenega premoženja v Sori se je popolnoma mirno izvršila. Tudi bivši Brctovi prijatelji prihajajo do spoznanja. K temu sta pripomogla tudi dr. Tavčar in njegov koncipient s svojim shodom — seveda neprosto voljno.

Stavka. Vseh 160 delavcev in delavk tvrdke „Leykam Josefthal“ v Ponau pri Spitalu na Koroškem stavka. Zahtevajo ureditev stanovanjskih razmer, za 10 vin. večjo plačo za delavce in 15 vin. večjo plačo za delavke.

Samoumor. V Trstu se je ustrelil trgovski pomočnik Ivan Benčina.

Potres v Novem mestu. Iz Novega mesta se nam piše: Kakor že sporočeno, po prvem občutnem potresu se je čutil čez eno uro pozneje torej nekake 430 nedelje jutro zopet lahek sunek, ki pa se je le malo kaj občutil. Včeraj po noči pa je bilo čuti od 12. pa do 1230 več lahkih zibanj. Ta zibanja so bila brez vsakega bobnenja in tako rahla in lahka, da se jih je moglo le v hišah ob vodi ali zidanih na skalovitem terenu občutiti in še v teh le, če se je nanje pazilo. Domneva se torej da so ta gibanja zemeljskih tal le odmev kakega daljnega potresnega kotla.

Utonil je dne 12. t. mes. 69 let stari Franjo Kos, tovarniški paznik v papirnici v Goričanah. Isti dan okoli 11. ure dopoldne je šel pregledavati jez pri tovarni, pri tem se mu je pa spodtaknil in je padel v Soro. Voda ga je nesla kakih 800 m. daleč, kjer sta ga dva posestnika na suho mrtvega potegnili.

Nož v oko. V Domžalah je bil v nedeljo nevarno ranjen Anton Skok. Alojzij Cotman ga je poklical iz gostilne in mu zasadil nož v oko.

Nesreča v Siški. Andreju Janežiču je pri Burgerju v Siški stroj odtrgal štiri prste.

Imenovan je za konceptnega praktikanta v vladni službi na Kranjskem absolvirani pravnik g. Henrik Steska.

Himen. Danes se je poročil v Novem mestu g. dr. Jan, c. kr. sodni pristav v Kranjski gori z gđ. Mici Mohar iz Novega mesta. Poroka se je vršila v prostori kapelici. Cestitamo!

Neznan mrlič. Iz Krašnje se nam piše: Dne 9. t. m. so ljudje našli v vasi Trnjava na nekem travniku blizu gozda umirajočega moža. Prinesli so ga v neke hišo, kjer je kmalu umrl, ne da bi bil mogel še svoje ime ali rojstni kraj povedati. Pri sebi ni imel nobenega dokumenta in nobenega denarja; v žepu je imel samo en kamen in smrekov storž. Pestave je srednje, lase črne dolge, brke in brado bolj rdečo, obraza podolgastega, starost 40 do 50 let, obleka rjava bolj gosposka, pa silno ponosna, klobuk črn, na pol cilindar. Sluti se, da je bil slaboumen, ker se je ljudi ogibal in samo po gozdu potikal. Tukaj je popolnoma neznan. Sedaj leži v mrtvašnici v Krašnji. Ako je komu kaj več znanega o tem človeku naj to naznači županstvu ali župnemu uradu v Krašnji.

Dva tajinstvena slučaja na Reki. Minuli četrtek so našli okoli 11. ponoči v neki ulici na Reki okrog 30 let staro kmetico v nezavesti. Prenesli so jo v bolnico, kjer je čez tri ure umrla. — Istega dne so potegnili iz Rečine 49 let starega delavca Andreja Peffa iz Postojne še živega.

Ljubljanske novice.

Ij Novi poštni ravnatelj v Ljubljani. Iz Opatije se nam brzojavlja: Za poštne ravnatelja v Ljubljani je imenovan gospod Franc Leban v Opatiji. Cestitamo!

Ij Koncert v veliki dvorani „Uniona“. Včerajšnji koncert popolne vojaške godbe je zopet privabil toliko občinstva, da je bila velika dvorana „Uniona“ zopet zasedena. „Union“ je res zvest svojemu imenu, zato pa občinstvo rado pohaja v prijazne njegove prostore. Kljub veliki udeležbi je bila postrežba kaj točna, poleg dobre postrežbe pa je povzde govalo zadovoljnost občinstva tudi fino prednašanje vojaške godbe. Koncerti v „Unionu“ bodo gotovo postali najpriljubljenejša shajališča ljubljanskega občinstva, k čemur tudi mnogo pripomore g. Kampeševa izvrstna klet in kuhinja.

Ij Katol. društvo rokod. pomočnikov v Ljubljani je preteklo nedeljo priredilo jako zabavno Martinovo veselico, katere se je udeležilo mnogo članov s svojimi družinami. Vse točke obsežnega spreda so pevci in igravci vrlo dobro izvršili ter povsem zaslužili burno pohvalo. Pevski zbor je zapel kantato „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo“, Vilharjevo „Na vrelu Bosne“, Volaričevo „Čolničku“ in Burgarelovo „Nazaj v planinski raj“. Posebno sta se odlikovala solista gg. Bajde in Bukšek. G. Ležar je predstavljal „Zauber Franceta“ ter z mimiko, masko in šaljivim petjem vzbujal mnogo smeha. Na splošno želje je še dodal kuplet „Berač Peter“. Marljivi igravci so predstavljali ljudsko igr. „Carostrelec“ v splošno zadovoljnost. Igra je precej težavna za manjše odre, a vrli pomočniki se niso ustrašili velikega truda. Zato zaslužijo še posebno pohvalo osobito lovec Gašpar (R. Vrančič) in Maks (I. Peterlin), kakor tudi g. pevovodja G. Gorjup. — Predsednik č. g. Alojzij Stroj je v svojem nagovoru poudarjal socialni pomen kat. društva rokod. pomočnikov. Koncem l. 1904. je bilo 182.795 članov v 1123 društvih. Izmed teh je imelo 347 društev svoj lastni dom; 3900 pomočnikov je imelo v društvenem domu hrano in stanovanje. V podpore potujočim pomočnikom so društva izdala l. 1904. K 61.000. Blizu polovico društev — 514 — je imelo urejen strokovni pouk, kakor tudi tečaje za knjigovodstvo itd. Vsa društva so izdala v preteklem letu 170.000 kron za strokovno izobrazbo svojih članov, vrh tega se je večini društev posrečilo dobiti tudi poštvalnih učiteljev, ki so brezplačno poučevali. Vspeh strokovnega pouka je jako ugoden; lanske leto je 540 članov katol. rokod. pomočnikov na Nemškem napravilo mojstersko preizkušnjo. Mnoga društva imajo svoje hranilnice; v nje so pomoč-

Vsakovrstna kopališča

dobre realitete, vile, posestva po celi Avstro-Ogrski so prijavljena. Dalje posredovanje z denarjem, vsakovrstne kopališke oprave, kopališki načrti, prospekti glede novih stavb in renoveracij, vse to oskrbuje

2302 3-3

„Balneologisches Central Verkehrs-Bureau“
Budapest II., Kapás-utca 12.

kjer je tudi več kopališč od 6000 — 150.000 gld. za prodaj ali v najem prijavljenih. — Kupi se zanemarjeno kopališče z dobro mineralno vodo.

?

2183 4

Kdor hoče prodati proti gotovini vsakršno število friz (deščic), oglja, bukovega lesa, potem borove, mesecsnove, bukove, jelkove, smrekove in hrastove

hlode

naj se obrne na

Lesno industrijo v Ljubljani
Šelenburgove ulice št. 6.

Gospodične

katere se želé izobraziti

v šivanju in krojnem risanju

1828 52-19 sprejema

Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi

kroj po žilovni meri.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 45

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Nekdo bi rad kupil v ljubljanski okolici malo ali srednje

posestvo

2295 2-2

s hišo.

Kdo? pové upravništvo tega lista.

Išče se manjša dobro vpeljana

trgovina

z mešaním blagom na deželi v kaki fari pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod naslovom „M. A.“ Annoncen-Expedition Kienreich, Graz. 2323 3-2

V Ribnici nad Mariborom na Štajerskem je služba

2329 2-2

organista in cerkovnika

razpisana do 1. dec. t. l. nastop 1. jan. 1906.

Cerkveno predstojništvo v Ribnici.

Zidarji in težaki

se sprejmó takoj pri stavbeniku

2332 3-2

F. Trummerju

Pred škofijo 3, Ljubljana.

Preselitev trgovine.

Dovoljujem si velečenj. p. n. občinstvu naznaniti, da se nahaja moja trgovina z

rokavicami, bandago in galanter. blagom

od 7. novembra dalje

v Židovski ulici št. 5 (poleg gostilne „Pri lipi“).

Potrudil se bom, da bom imel v zalogi vedno najboljše vojaške in najfinejše dunajske glače-rokavice, kakor tudi najnovejše žilmske rokavice in kravate. Priporočam se prijazni dobrohotnosti in naklonjenosti častitega p. n. občinstva.

2322 3-2

Velespoštovanjem

A. Kasch.

P. n.

2258 6-6

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem

preselil

svojo delavnico, oziroma obrt s Turjaškega trga šte. 1

na sv. Petra cesto šte. 27

v hišo gospoda L. Tratnika

ter prošim p. n. gg. naročnike, da bi me v prihodnje obiskovali na omenjenem mestu.

Potrudil se bodem slavno občinstvo zadovoljiti z elegantnim krojem in solidnim delom ter z najnovejšo, času primerno modo.

S spoštovanjem

J. Ložar, krojač.

Preselitev trgovine.

Svojim cenjenim p. n. odjemalcem javljam vljudno, da preložim v **sredo, 15. t. m.** svojo

drogerijo

iz sedanjega lokala v Šelenburgovih ulicah št. 3, v Židovske ulice šte. 1

Obenem sem precej spopolnil svojo zalogo samo z najboljšimi izdelki, tako, da sem v prijetnem položaju, da morem svojim cenj. odjemalcem vsak čas z najsolidnejšim blagom po najnižjih cenah postreči.

Najvdaneje se zahvaljujoč za dosedanje zaupanje, si usojam zagotavljati, da ne opustim ničesar, da si cenj. dobrohotnost svojih p. n. odjemalcev ohranim tudi v bodoče.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Kanc

drogerist.

2334 5-2

Zunanja naročila se izvršujejo najtočnejše; kar ni v zalogi, se pre-skrbi v najkrajšem času.

INDRA TEA

Najboljši čaj na svetu.

1927 30-17

Indra Tea Import Company, Trst.

Najelegantnejše izvršene

obleke

za gospode in dame.

Konfekcija,
solidne cene,
kulantna postrežba

le pri

JOS. ROJINA

Ljubljana.

2179 20-67

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odklikovan z zlato kolajno
v Parizu 1904.

Odklikovan z zlato kolajno
in križcem. London 1905.

se priporoča preč. duhovščini **duhovniške obleke**

v izdelovanje vsakovrstne

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko **izgotovljene obleke.**

svojo zalogo

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavite uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

se dobé le pri

SINGER K.o.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce

pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi

govci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi

svojih strojev nikdar ne oddajamo takim

trgovcem, obstoje taki izvirni Singerjevi stroji

k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke

dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo

nití prevzeti kako poročilo, niti doposlati po-

2304 3 samnih delov.

Pismonoša

vajen službe, želi službo premeniti

Naslov se izvé v upravništvu „Slovenca“.

Mlin se proda iz
proste roke

na Dolenjskem

blizu železn. postaje. Pri mlinu je

vodni padec (10 m). Pripravno za

napravo kake tovarne. 2078 22-12

Več v upravništvu „Slovenca“.

2291 8

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menlo.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzní izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čekí in nakaznicami.